

Niinepuu lambamaja

Mahelambakasvatajate koolitus

Anu ja Ivo

Koroona aasta 7 September

Saulepi seltsimaja

Euroopa Maaelu Arengu
Põllumajandusfond:
Euroopa investeeringud
maapiirkondadesse

Alguses ei olnud midagi....

- 2015 kevadel sai kõik alguse.
- Kogu tootmistalu ülesehitus nullist
- 2016 aasta 14 veebruar 100 tiinet EV lammast
- Karjavalvekoer Viki ja (taga)ajamiskoer Robi

Täna

- Majandame 105 ha
- Mahedad alates 2017
- Paaritusse läheb 152 looma: sh 40 EV utte, 80 lley 50%, 27 lley 75%, 5 lley 100%
- 5 tõujäära
- 4 karjavalvekoera

Okkiline on sinu tee püha tõeni

- Koolitused on abiks, aga endale töötavad lahendused tuleb ikka ise leida.
- K.I.S.S.
- Eksid korra – parandus aasta pärast

Ettevalmistus

- Lambad koju
- Paaritusgruppide moodustamine
- Jääradele traksid peale – märkevärvi vahetus poole pealt
- Paaritusperiood 40-45 päeva
- UH aastavahetuse paiku

Mida tähele panna

- **Ära traumeeri uttesid paarituse ajal, tiinuse alguses**
- Kõik protseduurid võimalikult suure tiinusega
 - Maedi-Visna proovid
 - Klostridioosi vaktsiin (2,2 eur/esmane; 1,1 eur/korduv)
 - Pügamine
 - Ussirohi

Kuhu kaovad talled?

- Ühe Briti uuringu järgi:
 - 30% tiinuse 3-5 kuul (UH ja poegimise vahel)
 - 48% suri poegimisel 0-48h jooksul
 - 11% suri 2-14 päeva pärast poegimist
 - 10% >15 päeva vanuselt

Levinumad probleemid

- Probleemid poegimisel – valed asendid, emakad, tused
- Probleemid ema käitumisega – esmapoegijad!
 - Alajahtumine
 - Nälg
- Ülerahvastatusega seotud haigused/parasiidid

Palgapäeva nimel

- Juba poeginud loomad, tiined loomad, noorloomad/mittetiined eraldi
- Poegimine laudas
- Iga utt saab 48h ema-talle aega
- Kasutame google-doc tabelit
- Üle kolme tunni vahet ei jäta

fx | ok Paint format

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M
1	Ute number	Talle nr	Sõrad	Kuupäev		Kell	Sünnikaal	Sugu	2020 poegimine	Talle isa	UH, märkused	Ute vanus	2019 poegimine
44	EE0004220312	S024	ok	18.03.2020		18:00	4100	jäär	ise. Tubli ema. Täpiga näritud sabaga tall võib olla vahetuses emaga nr 3288. 20.03 4600	Karla	2	17.04.2015	kõik ise aga kuna klepto kõrval siis talled segadu meeletu entusiasmi viis s sihile ja tiss kiiresti suus 4500, R043 3800
45		S025				18:00	4300	jäär	20.03 4900				
46	EE0004220367	K035	ok	22.03.2020		10:30	4900	utt	Kõik ise ja tublid. 24.03 - 6200	Karla	1	16.04.2015	kõik ise pügamise ootejärjekorras. Tall väga jalul ja ise otsas. # kaalu hiljem. 13.04.19 sai Se O
47	EE0004220473	S027	ok	20.03.2020		4:15	3300	jäär	kõik ise. väga hea ja tähelepanelik ema. talled väga kiirelt jalul ja tissi otsa 21.03 3600 22.03 4100	Karla	3	16.04.2015	Kõik ise. Leidsime lauda puhas roosa, rõõmus, kä järel. tall kaalutud 14.01. kaal 5500 g
48		S028				5:23	3800	jäär	21.03 4300 22.03 4700				
49		S029				6:20	3800	jäär	adopteeritud ute nr EE0003851463 alla teiseks talleks 21.03 4200 22.03 5000				
50	EE0004220589	ei nr	ok	09.04.2020		7:00	ei kaal	ei tea	Väga suur tall oli olnud vales asendis ja sündis ilmselt surnuna. Lisaks ei saanud ema pärast poegimist ise püsti. Kuna ema väga heas konditsioonis, siis adopteeritud talle lutitall nr S042 (ruut). Kasvatatakse!	Karla	1	17.04.2015	märkitud abort, kuna sab oli verine 16.03 ja tehtud Tegelt tiine, kõik ise. tub 5800

Uni on nõrkadele

- Poegimine algab, kui utt on selgete poegimistunnustega
- Poegimine lõpeb, kui tall on ternese kätte saanud
- Järelkontroll – kas ikka sööb? Talle kaaluiive 48 h pärast. Kas ema sööb jõusööta?
- Karjamärk 48h jooksul
- Kui on probleeme, siis boksist välja ei saa

Kangekaelsed

- Utt kardab talle
 - Utt ei lase imema
 - Utt keeldub ühte kaksikutest imetamast
-
- Targem annab järele

Adopteerimine – odavam ja parem kui piimasegu

- Vastsündinud märg tall teise poegiva ema juurde – **kohe OK**
- Märjaks tehtud tall teise poegiva ema juurde – **enamasti OK**
- Suvaline (noor) tall surnultsündinud talle asemele – **kuni 5 päeva**
- Suvalise talle kaotanud utt+suvaline tall (kõik alla 30p vanad) – **kuni 14 päeva**

Kas sellest kõigest kasu ka on?

- Alajahtunud tallesid – 0
- Nälga surnud tallesid – 1
- Surnultsünde – 4
- Parasiidisurmad – 2
- Muud põhjused – 5
- Adpoteerimisi – 5

Karjavalvekoerad

